

UNIWERSYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Nauki pomocnicze Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Filologia polska	Cykl dydaktyczny 2023/24
Specjalność -	Kod zajęć 03FPLS.11K.07339.23
Jednostka organizacyjna Wydział Filologii Polskiej i Klasycznej	Języki wykładowe polski
Poziom studiów studia pierwszego stopnia	Obligatoryjność Obowiązkowy
Forma studiów studia stacjonarne	Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe
Profil studiów profil ogólnoakademicki	
Koordynator zajęć	Sylwia Karolak, Barbara Koncewicz
Prowadzący zajęcia	Olga Ziółkowska, Barbara Koncewicz
Okres Semestr 1	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Ćwiczenia: 30, Zaliczenie z oceną
	Liczba punktów ECTS 2

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	zapoznanie z oraz opanowanie narzędzi nowoczesnego warsztatu bibliograficznego w zakresie literaturoznawstwa i pokrewnych dziedzin humanistyki;
C2	wypracowanie umiejętności wyszukiwania i selekcji informacji, materiałów, tekstów źródłowych i opracowań do badania historii literatury i kultury dawnej i współczesnej w różnorodnych aspektach; zdobycie umiejętności nowoczesnej kwerendy (tradycyjnej i elektronicznej) i krytycznego podejścia do źródeł informacji;
C3	wykształcenie podstawowych umiejętności poprawnego przygotowania i redakcji tekstu naukowego;
C4	rozwinięcie umiejętności uczenia się, zdolności samodzielnej pracy badawczej i pracy w zespole oraz umiejętności porozumiewania się z ekspertami z dziedziny dokumentacji w badaniach literackich i dziedzin pokrewnych;

Wymagania wstępne

Brak

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	nazywa i definiuje różne rodzaje dokumentów i posługuje się podstawową terminologią z zakresu bibliologii i bibliografii	FPL_K1_W01, FPL_K1_W05	Test
W2	nazywa i charakteryzuje rodzaje bibliografii i innych typów prac dokumentacyjnych istotnych dla badacza literatury, rozróżnia wartość i funkcjonalność zbiorów tradycyjnych i baz danych dostępnych online	FPL_K1_W05, FPL_K1_W17	Samodzielnie wykonywane ćwiczenia
Umiejętności - Student/ka:			
U1	wykorzystuje i stosuje metody nowoczesnej kwerendy bibliograficznej i bibliotecznej, by wyszukać, ocenić, opracować i uporządkować materiały źródłowe na zadany temat	FPL_K1_U03, FPL_K1_U14, FPL_K1_U15	Samodzielnie wykonywane ćwiczenia
U2	przetwarza i stosuje poznane reguły i zasady bibliograficzne do samodzielnego sporządzenia opisów bibliograficznych i przypisów do prac pisemnych	FPL_K1_U03, FPL_K1_U14, FPL_K1_U15, FPL_K1_U19	Test
U3	potrafi przygotować wszelkie prace pisemne (referaty, prace dyplomowe) zgodnie z zasadami poprawnej redakcji i edycji tekstu w wersji elektronicznej	FPL_K1_U14, FPL_K1_U15	Test, Praca pisemna
U4	potrafi organizować samodzielnie swój warsztat pracy badawczej	FPL_K1_U05, FPL_K1_U19	Praca pisemna, Samodzielnie wykonywane ćwiczenia
U5	potrafi współpracować z grupą w zakresie wymiany i weryfikacji wykorzystywanych materiałów	FPL_K1_U16, FPL_K1_U19	Samodzielnie wykonywane ćwiczenia
Kompetencji społecznych - Student/ka:			

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
K1	wykazuje dbałość o jakość i rzetelność wykonywanych zadań	FPL_K1_K07, FPL_K1_K12	Samodzielnie wykonywane ćwiczenia
K2	postępuje zgodnie z etycznymi zasadami wynikającymi z prawa autorskiego	FPL_K1_K08, FPL_K1_K09	Samodzielnie wykonywane ćwiczenia

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Biblioteka w pracy polonisty. Katalogi kartkowe i elektroniczne. Witryna czasopism: przegląd i prezentacja.	W1, W2, U1	Ćwiczenia
2.	Dokument i bibliografia dawniej i dziś - rys historyczny, definicje i typologia.	W1, W2	Ćwiczenia
3.	Komentowany pokaz dokumentów dawnych (zbiory specjalne Biblioteki Uniwersyteckiej w Poznaniu).	W1	Ćwiczenia
4.	Od inkunabułów do e-booków. Rodzaje wydań. Podstawowe pojęcia z tekstologii i edytorstwa naukowego.	W1, U2, U3, U4	Ćwiczenia
5.	Dokumentacja w badaniach literackich - rodzaje bibliografii, słowników, kompendiów źródłowych i sposoby ich użytkowania w postaci drukowanej i baz danych online.	W2, U1, U4, K1	Ćwiczenia
6.	O potrzebie istnienia bibliografii narodowej - od Bibliografii polskiej Estreicherów do baz danych Biblioteki Narodowej.	W2, U1	Ćwiczenia
7.	Gabriel Korbut i „Nowy Korbut” - bibliografie i słowniki literackie.	W2, U1	Ćwiczenia
8.	Ars Quaerendi, czyli sztuka wyszukiwania informacji. Webliografia, czyli co już jest dostępne w sieci.	W2, U1, U4, U5, K1, K2	Ćwiczenia
9.	Opis bibliograficzny: rodzaje, zasady, normy. Metodyka tworzenia bibliografii załącznikowej.	U2, U3, U4, K1	Ćwiczenia
10.	Przypisy: typy, zasady opracowania, normy cytowania.	U2, U3, U4, K1	Ćwiczenia
11.	Elementarne zasady poprawnej redakcji i edycji tekstu naukowego (referatu i prac dyplomowych); podstawowe reguły dobrego składu w komputerowym edytorze tekstu (wprowadzanie, poprawianie i formatowanie tekstu, przygotowanie wydruku).	U2, U3, U4, U5, K1, K2	Ćwiczenia

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Ćwiczenia	Metoda ćwiczeniowa, Metoda warsztatowa, Praca w grupach

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Ćwiczenia	<p>Warunki zaliczenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zdanie testu ze znajomości pojęć i terminów bibliologicznych i bibliograficznych – pytania jednokrotnego wyboru; pytania wielokrotnego wyboru; – ocena liczona do oceny końcowej podsumowującej - zdanie testu z elementarnych zasad poprawnej redakcji tekstu – pytania jednokrotnego wyboru; pytania wielokrotnego wyboru; pytania opisowe – ocena liczona do oceny końcowej podsumowującej; - wypowiedź pisemna: konspekt z lektury – oceny formujące - ocena aktywności na zajęciach i ocena poprawności wykonywanych ćwiczeń i zadań –ocena formująca - obecność na ćwiczeniach (dopuszcza się 2 godziny nieusprawiedliwione bez konieczności uzupełnienia zajęć w ramach konsultacji z prowadzącym) <p>Kryteria oceniania:</p> <p>5,0 - bardzo dobra znajomość podstawowych pojęć i zagadnień szczegółowych z zakresu nauk pomocniczych literatury polskiej; bardzo dobra orientacja w bibliografiach niezbędnych każdemu poloniście; doskonała znajomość metodyki bibliograficznej oraz umiejętność praktycznego zastosowania tej wiedzy</p> <p>4,5 - bardzo dobra znajomość podstawowych pojęć i zagadnień szczegółowych z zakresu nauk pomocniczych literatury polskiej; dobra orientacja w bibliografiach niezbędnych każdemu poloniście; doskonała znajomość metodyki bibliograficznej oraz umiejętność praktycznego zastosowania tej wiedzy</p> <p>4,0 - dobra znajomość podstawowych pojęć i zagadnień szczegółowych z zakresu nauk pomocniczych literatury polskiej; dobra orientacja w bibliografiach niezbędnych każdemu poloniście; dobra znajomość metodyki bibliograficznej oraz umiejętność praktycznego zastosowania tej wiedzy; dopuszczalne niewielkie pomyłki lub nieznaczne niedociągnięcia w zakresie posiadanej wiedzy i umiejętności praktycznego jej wykorzystania</p> <p>3,5 - zadowalająca znajomość podstawowych pojęć i zagadnień szczegółowych z zakresu nauk pomocniczych literatury polskiej; dobra orientacja w bibliografiach niezbędnych każdemu poloniście; znajomość metodyki bibliograficznej oraz przeciętna umiejętność praktycznego zastosowania tej wiedzy, która wymaga poważnego uzupełnienia</p> <p>3,0 - podstawowa znajomość pojęć i zagadnień szczegółowych z zakresu nauk pomocniczych literatury polskiej; dostateczna orientacja w bibliografiach niezbędnych każdemu poloniście; mierna znajomość metodyki bibliograficznej oraz wyraźne braki w umiejętności praktycznego zastosowania tej wiedzy, wymagające pomocy prowadzącego w analizie oraz opracowaniu aparatu naukowego.</p> <p>2,0 - niezadowalająca znajomość podstawowych pojęć i zagadnień szczegółowych z zakresu nauk pomocniczych literatury polskiej; niewystarczająca orientacja w bibliografiach niezbędnych każdemu poloniście; niezadowalająca znajomość metodyki bibliograficznej oraz całkowity brak umiejętności praktycznego zastosowania tej wiedzy.</p>

Literatura

Obowiązkowa

1. Bieńkowska Barbara, Książka na przestrzeni dziejów, Warszawa 2006.
2. Cave Roderick, Ayad Sara, Historia książki. Od glinianych tabliczek po e:booki, przeł. E. Romkowska, Warszawa 2015.
3. Czachowska Jadwiga, Loth Roman, Bibliografia i biblioteka w pracy polonisty, Wrocław 1977.
4. Czachowska Jadwiga, Loth Roman, Przewodnik polonisty. Bibliografie, biblioteki, muzea literackie, wyd. 3 popr. i uzup., Wrocław 1989.
5. Encyklopedia książki, pod red. A. Żbikowskiej-Migoń, M. Skalskiej-Zlat, t. 1-2, Wrocław 2017.
6. Encyklopedia wiedzy o książce, Wrocław 1971.
7. Houston Keith, Książka. Najpotężniejszy przedmiot naszych czasów zbadany od deski do deski, przeł. P. Lipszyc, Kraków 2017.
8. Informator bibliograficzny i biblioteczny dla studentów wiedzy o kulturze, pod red. Leszka Kolankiewicza, Warszawa 2003.
9. Korpała Józef, Dzieje bibliografii w Polsce, Warszawa 1969.
10. Maryl Maciej, Życie literackie w sieci. Pisarze, instytucje i odbiorcy wobec przemian technologicznych, Warszawa 2015. [online]. Dostępne w Internecie. [dostęp: 27 września 2017]. Dostępne w World Wide Web: <http://rcin.org.pl/dlibra/docmetadata?id=62969&from=publication>
11. Loth Roman, Podstawowe pojęcia i problemy tekstologii i edytorstwa naukowego, Warszawa 2006.
12. Pacek Jarosław, Bibliografia w zmieniającym się środowisku informacyjnym, Warszawa 2010.
13. Polszczyzna na co dzień, pod red. Mirosława Bańko, Warszawa 2006; 2010 (dodruk).
14. Starnawski Jerzy, Warsztat bibliograficzny historyka literatury polskiej, wyd. 3 zm., Warszawa 1982 lub wyd. 4, Warszawa 2012.
15. Winek Teresa, Nauki pomocnicze literaturoznawstwa, Warszawa 2007.
16. Wolański Adam, Edycja tekstów. Praktyczny poradnik, Warszawa 2008.
17. Powyższa lista ma charakter poglądowy. Szczegółową listę lektur podaje prowadzący podczas pierwszych zajęć, z uwzględnieniem nakładu czasu pracy studenta przewidzianego na czytanie.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Ćwiczenia	30
Przygotowanie do zajęć	5
Czytanie wskazanej literatury	5
Przygotowanie pracy pisemnej	5
Przygotowanie do zaliczenia	10
Inne	5
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 60
Liczba punktów ECTS	ECTS 2

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
FPL_K1_K07	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do krytycznej oceny poziomu swojej wiedzy, kompetencji oraz umiejętności w wybranym zakresie;
FPL_K1_K08	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do aktywności w podejmowaniu działań profesjonalnych samodzielnie i zespołowo z wykorzystaniem podstaw przedsiębiorczości;
FPL_K1_K09	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do etycznej oceny własnej pracy, a także do odpowiedzialnego przyjmowania zróżnicowanych ról zawodowych i społecznych w różnych formach życia zbiorowego;
FPL_K1_K12	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do rozwiązywania problemów i pracy w zespole z wykorzystaniem własnej wiedzy oraz wskazówek ekspertów na rzecz dobra danego środowiska społecznego;
FPL_K1_U03	Absolwent/ka potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i wykorzystywać informacje dla celów badawczych lub zawodowych;
FPL_K1_U05	Absolwent/ka potrafi przez całe życie samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać swoje umiejętności ogólne i dziedzinowe oraz podejmować współpracę z innymi osobami;
FPL_K1_U14	Absolwent/ka potrafi korzystać z tradycyjnych i cyfrowych źródeł informacji z zachowaniem zasad prawa autorskiego i prawa własności intelektualnej w zakresie wprowadzania danych do prac oryginalnych;
FPL_K1_U15	Absolwent/ka potrafi posługiwać się podstawowymi programami komputerowymi oraz platformą edukacyjną;
FPL_K1_U16	Absolwent/ka potrafi planować i wykonywać zadania w warunkach nie w pełni przewidywalnych - w ścisłym związku z meritum wybranej specjalności - indywidualnie i współpracując z innymi osobami;
FPL_K1_U19	Absolwent/ka potrafi zastosować - w pracy indywidualnej i zespołowej - podstawową wiedzę o metodyce wykonywania typowych zadań, normach, procedurach i dobrych praktykach stosowanych w wybranej sferze działalności twórczej, kulturalnej, edukacyjnej, medialnej i/lub promocyjno-reklamowej;
FPL_K1_W01	Absolwent/ka zna i rozumie w zaawansowanym stopniu zakres, miejsce i znaczenie studiów polonistycznych w obszarze nauk humanistycznych oraz ich specyfikę przedmiotową i metodologiczną;
FPL_K1_W05	Absolwent/ka zna i rozumie w zaawansowanym stopniu nauki pomocnicze polonistyki;
FPL_K1_W17	Absolwent/ka zna i rozumie w podstawowym stopniu zagadnienia związane z nowymi mediami komunikacyjnymi i ich społeczno-kulturowym znaczeniem;